

Bilag 2.

Ringkøbing Fjord Kommissionen af 1914.

Det landbrugstekniske Udvalg.

Til Besvarelse er tilstillet os Spørgsmaal Nr. 3 og 5 samt Nr. 11 til 17 i Skrivelse af 17. d. M. fra Folketingets Udvalg angaaende Forslag til Lov om Ordning af Afløbsforholdene ved Ringkøbing Fjord m. m.

I den Anledning tillader vi os herved at anføre følgende:

ad Spørgsmaal 3): „Hvilken Værdiforringelse kan det antages, at Jorderne ved den sydlige Del af Ringkøbing Fjord vil faa, hvis Gennemskæringen af Hvide Sande gennemføres?“

Spørgsmaalet om Værdiforringelse eller Værdiforøgelse maa ses under en bestemt Synsvinkel. Det gælder i al Almindelighed under Forhold som de her foreliggende, at en Forandring af Fugtighedsforholdene vil være ugunstig for den paa det paagældende Tidspunkt tilstedeværende Plantevækst, der under vidtgaaende Ændringer helt vil kunne dø ud. Forudsætningen for, at der ved slige Foranstaltninger beregnes Værdiforøgelse, vil være, at Foranstaltningen efterfølges af visse andre Foranstaltninger, der muliggør et kvalitativt eller kvantitativt væsentligt forøget Udbytte, hvorved opnaas økonomisk Gevinst. Disse andre Foranstaltninger er ved Ringkøbing Fjord forudsat at være Inddigning, Detaillerafvanding og Tilvebringelsen af en Græsbestand, der er egnet for de nye Forhold. Det kan imidlertid ikke paa Forhaand afvises, at Landbrugets Vilkaar i en Tidsperiode eller under visse Beliggenhedsforhold kan være saadan, at en helt anden Betragtning kan være rigtig, den nemlig, at det gælder om ikke at sætte sig i Bekostninger, men at tage det Udbytte, som den tilstedeværende — i dette Tilfælde yderst lunefulde og uberegnelige — Naturtilstand betinger.

Dersom en saadan primitiv Udnyttelse af en større eller mindre Del af de lave Jorder ved Ringkøbing Fjord kan anses for at være den rette for Tiden, saa vil en rationel Ordning af Afløbsforholdene maaske enkelte Steder bringe Tilbagegang i Udbyttet, men noget saadant vil da ske ogsaa andre Steder end ved Sydfjorden; naar henses til de nuværende ganske usikre Forhold baade for Afgrødens Vækst og for dens Bjærgning, er det sandsynligt, at Udbyttet i det hele ikke bliver ringere.

Beregningerne i Betænkningen af 21. December 1915 — Bilag 9 S. 126 ff. — har vi foretaget ud fra den Forudsætning, at Jordejerne med Fordel kunde og ogsaa vilde udnytte de skabte Betingelser for en væsentlig forøget Produktion paa disse lave Jorder, der jo (se Bet. S. 106—07) i overvejende Grad er af fortrinlig Bonitet; de sandede Jorder uden eller med Klæglag ved Lønne Klint m. v., Værnsande og Statens Tipper kræver jo i særlig Grad visse bestemte Vandstandsforhold, der overhovedet kun kan skaffes ved Hjælp af regulerbart Udløb. Vi ser endog saadan paa Sagen, at de store Arealer af rig Jord i Nebel- og Bork-Mærsk m. v. snarest hører med under de Arealer ved Fjorden, der har de bedste Betingelser for at blive rigt ydende, og at det ikke mindst her er meget store Værdier, der aarligt tabes under de nuværende Forhold.

I Overensstemmelse hermed vil det ses, at i Betænkningen er Jordværdierne beregnet ens hele Fjorden rundt, saaledes at disse alene er vekslende efter Højde- og Jordbundsforhold samt efter Beliggenhed i Forhold til Bebyggelsen.